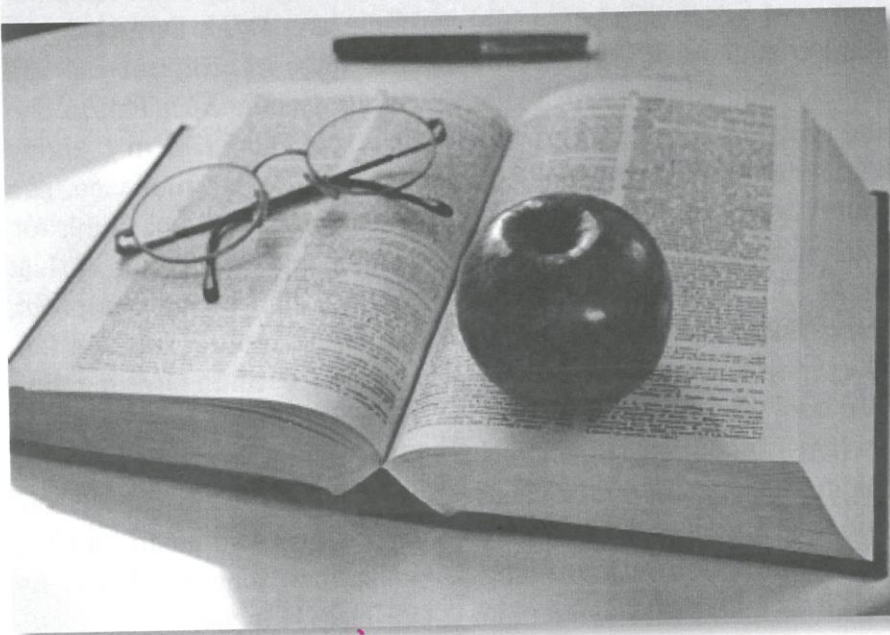

Tổng Giám Thị Tăng Văn Chương và Chuyên Viên Kế Toán Huỳnh Trung Hiệp

Thầy mập mập, phốp pháp, giọng nói ồ ồ, tuy không to lớn, nhưng rất có uy, mặc dù rất hiền lành, được "lũ học sinh" xem như một "Bon Papa", khi dạy học cũng như khi lên làm Tổng Giám Thị. Từ Bà Chiểu ra Trường dạy học hay làm Tổng Giám Thị, Thầy xử dụng một chiếc Moby-lette đen

GS Dương Ngọc Sum

CHƯƠNG là một “mỹ từ”, có nghĩa là “sáng rõ”, “rực rỡ”, Chương còn là tên một loại ngọc, do đó có nhiều vị tên Chương, đặc biệt, Trường Petrus Ký của chúng ta có đến năm hoặc sáu vị tên Chương. Không kể Thầy Chương (không nhớ họ) dạy Thầy Sum môn Pháp văn vào những năm 1948, 1949, rồi sau đó sang Pháp tiếp tục học lên cao, không thấy trở lại Trường, còn lại, theo thứ tự tuổi tác thì có Thầy Tăng Văn Chương, dạy Pháp văn, sau làm Tổng Giám Thị, đã quá vắng, Thầy Bùi

Trọng Chương, một Giáo sư kỳ cựu, dạy môn Công dân, hiện định cư tại Mỹ, tuổi xấp xỉ nhau có quý Thầy

Nguyễn Tăng Chương và Lê Văn Chương, đều dạy môn Văn. Nếu kể thêm thì còn có Nguyễn Ngọc Chương, Lao công trong Trường. Riêng tên hai Thầy Tăng Văn Chương và Nguyễn Tăng Chương thỉnh thoảng có người nhầm lẫn. Trong bài viết ngắn này, chỉ xin nói riêng về Thầy Tăng Văn Chương, Tổng Giám Thị.

Phần đông quý vị trong Ban Giám Hiệu, trước khi được đề cử làm cấp Chỉ huy, thường là giáo sư dạy lớp, có sẵn uy tín và hiểu biết về trường sở cũng như học sinh, mới được tập thể Học sinh và Nhân viên nể phục

và đó cũng gần như nguyên tắc đề cử của Trường, Thầy Tăng Văn Chương là một trong quý vị này: trước khi giữ chức vụ Tổng Giám Thị, Thầy đã dạy môn Pháp văn tại Trường.

Thầy người Nam, quê ở Trảng Bàng (Tỉnh Tây Ninh). Ngoài nhà cửa, vườn tược, đất đai ở quê Trảng Bàng, Thầy còn có một ngôi nhà gạch, chung quanh có vườn ở Bà Chiểu (Gia Định), phía sau Viện Ung Thư Gia Định, nơi Thầy và gia đình trú ngụ thường xuyên để đi dạy học, chỉ những khi có nghỉ Tết, “Bãi Trường” thì mới về quê

Thầy mập mạp, phốp pháp, giọng nói ồ ồ, tuy không to lớn, nhưng rất có uy, mặc dù rất hiền lành, được “lũ học sinh” xem như một “ BON PAPA “, khi dạy học cũng như khi lên làm Tổng Giám Thị.

Trảng Bàng..

Thầy mập mạp, phốp pháp, giọng nói ồ ồ, tuy không to lớn, nhưng rất có uy, mặc dù rất hiền lành, được “lũ học sinh” xem như một “ Bon Papa “, khi dạy học cũng như khi lên làm Tổng Giám Thị. Từ Bà Chiểu ra Trường dạy học hay làm Tổng Giám Thị, Thầy sử dụng một chiếc Mobylette đen (về sau có nhập cảng loại Mobylette vàng, mới hơn),do Pháp chế tạo, và khi làm Tổng Giám Thị, phần vì nhiệm vụ trông coi trật tự và an ninh toàn Trường, phần vì cũng khá lớn tuổi và do tiết kiệm xăng nhớt,ø thì giờ, Thầy lầy căn lâu

bỏ trống của Trường, đối diện với Thư viện để tạm nghỉ ngơi trong tuần, rồi thì cũng tự nấu nướng chút ít bằng bếp điện, “ăn qua loa, già rồi đâu có ăn uống bao nhiêu” (Thầy thường bảo với Thầy Sum như thế), chỉ có chiều Thứ Bảy mới về Bà Chiểu, sáng Thứ Hai trở vô Trường.

Cứ sáng nào cũng vậy, Thầy thức rất sớm, tự pha cà phê để uống, rồi “khoác” chiếc áo “bành tô” màu trắng hay vàng màu hột gà, cũ cũ , xuống đứng tại cổng ra vào của Học sinh, để phụ giúp quý Thầy Giám thị trông coi Học sinh vào Trường, Học

sinh nào ăn mặc không đúng nội qui, không phù hiệu, tóc tai không gọn gàng, thì ra lệnh đưa lên Phòng TGT để răn phạt, sửa sai, sau

đó Thầy đến đứng chung với quý Thầy trong Ban Giám Hiệu nơi Hành lang Danh Dự, để dự Lễ chào quốc kỳ, rồi mới vào văn phòng để làm việc. Phụ tá cho Thầy có Thầy Khiêm (không nhớ họ), lo hết mọi việc, nào là cho giấy vào lớp, chỉnh tóc tai, phù hiệu, quần áo, kỷ luật học sinh lười biếng, phá phách do quý Thầy dưới lớp đưa lên, v.v.,chỉ có những trường hợp trầm trọng thì mới chuyên qua Thầy, nhưng trên thực tế, Thầy cũng chỉ rầy la rồi cho về lớp, vậy mà học sinh phạm lỗi cũng “xanh mặt, iếng hờn”. Cái uy của Thầy là ở chỗ đó!

Buổi chiều, Thầy cũng ra đứng tại cổng để trông chừng Học sinh ra về, tránh tình trạng học sinh không chịu xếp hàng, bỏ chạy về trước. Thầy Sum có thuật lại một chuyện vui như sau, liên quan đến Thầy Chương: BS Đặng Như Tây, bạn cùng lớp với Thầy Sum, tướng nhỏ con như một học sinh Tiểu học, nhưng học rất giỏi, sau này là Bác sĩ. Một buổi chiều tan học, Tây, học sinh thích nghịch ngợm, có tài có tật mà, ôm cặp bỏ chạy ra cổng trong khi các bạn đang “lui cui” xếp hàng, bị Thầy Chương bắt

-“Ê, ê, thằng nhỏ, chạy đi đâu đó?

Tây nhanh trí (có lẽ đã tính trước)

-Thưa Thầy, con học Trường Tiểu học Bàn Cờ, con đến đây đón Anh con

-Anh mày là đứa nào?

-Anh con là Đặng Như Tây

-Ra bên ngoài cổng đứng đợi, mày!

Thế là Tây ra cổng tinh bơ, rồi vọt về nhà luôn. Sẵn vui miệng kể chuyện BS Đặng Như

Tây, Thầy Sum cũng thuật lại một câu chuyện thật cảm động về vị BS tài hoa này: Thầy Liêng Khắc Văn, bạn cùng lớp với Thầy Sum và BS Tây. Vì chiến tranh, sau khi ra trường, Thầy Sum và Thầy Văn, bị động viên (mobilisés) theo học các Khóa SVSQ Trừ bị Thủ Đức, riêng BS Tây được đồng hóa (assimilé) vào Quân đội, mang cấp bậc Trung Úy BS Quân y. Ở Quân trường ra, thầy Sum may mắn được chuyển về Bộ Chỉ Huy Tiếp Vận III, còn Thầy Văn phải đi chiến đấu ngoài mặt trận. Trong một cuộc đụng độ, Thầy bị thương nặng, tay phải đứt hết mấy ngón, được đưa về Quân y viện chờ giải phẫu cắt bỏ cánh tay. Đang nằm trên giường bệnh, bị băng bó đầy mình, nửa mê, nửa tỉnh, Thầy Văn nghe tiếng nói của một BS trẻ đang xem xét hồ sơ bệnh lý của Thầy:

-“Để tôi cố gắng cứu cánh tay này, không phải cắt bỏ!

Thầy cố nhướn mắt lên nhìn thì thấy trên miệng túi áo choàng giải phẫu của vị Bs trẻ hàng chữ : BS Đặng Như Tây. Hai người nhìn ra nhau. Không nói, ai cũng có thể tưởng tượng nổi vui mừng của hai người bạn đồng môn Petrus Ký trong hoàn cảnh nghiệt ngã đó như thế nào!

Sau khi lành bệnh, Thầy Văn, do đề nghị của BS Tây, được giải ngũ và được chuyển về dạy chung với Thầy Sum tại Trường Petrus Ký cho đến năm 1975, với cánh tay phải không bị cắt, chỉ mất mấy ngón, có thể mặc áo sơ-mi dài tay, che giấu khuyết tật ở bên trong và chỉ phải viết bằng tay trái. Trong

chuyến đi từ Úc sang thăm Cali năm vừa qua, Thầy Văn tâm sự với Thầy Sum:

-MOI qua đây, bạn bè Petrus Ký, chủ yếu là thăm Toi, Tây và Quyền.

BS Quyền, cũng là bạn học với các Thầy ở Petrus Ký và là con rể Thầy Trương Hữu Tước, khá nổi tiếng trong các sinh hoạt Y Tế của Cộng đồng ở Orange County, hiện định cư tại Santa Ana, trong khi Thầy Sum thường tham gia các sinh hoạt Xã Hội-Giáo Dục, định cư tại Garden Grove.

Xin trở lại trường hợp của Thầy Tăng Văn Chương. Tuy không học với Thầy, nhưng Thầy Sum rất kính mến và thân thiết với Thầy, và ngược lại Thầy cũng mến Thầy Sum như một người bạn vong niên, nhất là thời gian Thầy ở một mình trên căn lầu bỏ trống trong khi Thầy Sum vẫn ở trong Chung cư PK, nên ngoài giờ học, thường lên lầu chuyện trò với Thầy cho có bạn. Thầy thường gọi Thầy Sum là Mr. Sum (monsieur), nấu một tô cháo hay một gói mì cũng chia cho Thầy Sum, về Bà Chiêu ra, lần nào cũng có mận, khế ngọt cho con Thầy Sum. Thầy còn “rủ Thầy Sum đi câu cá, hobby của Thầy là đi Câu Cá, ở Cầu Bình Lợi hay Cầu Rạch Chiếc, hoặc Cư Xá Thanh Đa, trong khi Thầy Nguyễn Hoàng Sang thì thường “dẫn” Thầy Sum đi đánh Tennis tại các sân An Đông, Bình Triệu, Tân Sơn Nhất, Cercle Saigonnais (Câu Lạc Bộ Lao Động). Có lần Thầy Sum đến ngồi nói chuyện với Thầy tại Phòng

TGT, Thầy đưa cho Thầy Sum một cặp kiếng mát

-“Mr. Sum lấy mang đi, ai đó bỏ quên lâu rồi, không nhớ trở lại lấy, để hoài trên bàn bụi bám đầy!”

Thầy Sum mang một thời gian ngắn rồi cũng bỏ quên mất đâu đó, gì chớ kiếng mát thì hay bỏ quên lắm, người có kiếng thì không nhớ bỏ quên ở đâu, còn người nhìn thấy trên bàn, trên tủ mình thì không biết là của ai.

Thầy Sum còn nhớ cách Thầy Chương bắt tay cũng rất đặc biệt là Thầy chỉ chìa mấy ngón tay ra, bắt động, rồi ai bắt thì bắt, ai nắm thì nắm, ai siết thì siết, ai giục giặc thì giục giặc, ai biết thì hiểu đó là thói quen, ai không biết thì cho là “thiếu nhiệt tình”!

Thầy hưu trí trước năm 1975, khi thì ở Trảng Bàng, khi thì ở Bà Chiểu. Thầy già yếu, bệnh tật, đất đai ở Trảng Bàng, sau năm 75, bị chiếm hữu, con là Tăng Kim Châu, Sĩ quan Tâm Lý chiến, đi tù Cải tạo như Thầy Sum. Ở tù cải tạo ra, Thầy Sum nhiều lần đạp xe vào Bà Chiểu thăm Thầy, Thầy yếu lắm rồi, Thầy nằm trên bộ ván gỗ, gác hai chân lên chiếc gối dài, định chỗi dậy trò chuyện với Thầy SUM, nhưng Thầy SUM nhanh tay đỡ Thầy nằm xuống và tự kéo ghế ngồi kế bên hỏi thăm sức khỏe Thầy. Thầy còn nhắc, khi về nhớ bẻ mấy trái mận và

khế về cho các cháu! Thật là tình nghĩa. Cũng may Đại Úy Tăng Kim Châu cũng được ra tù trước khi Thầy mất, cũng bị CA kiểm soát chặt chẽ, cũng bị thất nghiệp, cũng bị đuổi đi Kinh Tế Mới như Thầy Sum, làm nghề Nhiếp ảnh sống lây lất, vì đã từng sử dụng máy ảnh trong quân đội, thuộc Ngành Tâm lý chiến mà, chớ có phải CIA đâu!

Thầy mất sau đó mấy năm, Thầy Sum và khá đông cựu Học sinh Petrus Ký tụ họp tại nhà Thầy ở Bà Chiểu, thương tiếc tiễn đưa Thầy

---

Thấy Thầy Sum không biết khiêu vũ, mỗi lần họp mặt bạn bè, trong khi người khác vui vẻ mời Thầy “lả lướt vài bản cho vui”, mà Thầy Sum thì cứ ngồi thừ ra, ...

“Nhân sinh tự cổ thùy vô tử
Lưu thủ đan tâm chiếu hãn
thanh (Nguyễn Công Trứ)

Nhắc đến Thầy Chương, thì lại nhớ đến Thầy Huỳnh Trung Hiệp, chuyên viên Kế Toán của Trường, cùng ở lỏi xóm với Thầy Chương, và đám táng Thầy Hiệp, sau năm 1975, Thầy Sum cũng có vào Bà Chiểu tiễn đưa.

Trước thì gia đình Thầy Hiệp cũng ở trong Chung cư Petrus Ký như Thầy Sum, Gia đình Thầy ở tới hai căn nhà. Nếu Thầy Sum ‘nhà quê’, ‘thật thà’, ‘chí thú làm ăn’ bao nhiêu, thì Thầy Hiệp ‘lanh lợi’, ‘hào hoa phong nhã’ bấy nhiêu. Phòng

trà nào, Vũ trường nào cũng có mặt Thầy. Thầy “nhảy đầm” một cây. Nhưng nói chung thì Thầy rất tốt và hay giúp đỡ bạn bè, nên có khi bị lợi dụng,

Riêng đối với Thầy Sum. Thầy Hiệp rất mến Thầy Sum. Thầy lớn hơn Thầy Sum vài tuổi. Thấy Thầy Sum không tiền mua xe, phải đi xe đạp, Thầy bán “chịu” (trả góp) cho Thầy Sum chiếc Moto Twn Boss của mình. Chiếc xe này về sau, khi lập gia đình, Cô Hiệp không thích, Thầy Sum bán lại cho một người kéo xe thò ở Gò Dầu Hạ.

Người này, một thời gian sau, thuật chuyện lại cho Thầy Sum nghe làm Thầy giật mình

“Nói thật với Thầy, tôi không tính sang tên xe.

Tôi dùng nó chở hàng lậu ở Tây Ninh, nếu bị cảnh sát rượt đuổi, tôi vọt luôn với tốc độ thật nhanh của nó, cùng lắm là bỏ xe, bỏ của, rồi thì cảnh sát sẽ tìm ra Thầy, nhưng thấy Thầy hiền lành quá tôi không nỡ. Lần sau bán xe cho ai, Thầy phải buộc họ sang tên rồi mới giao xe!”

Hú hồn!

Thấy Thầy Sum cần dạy học để có thêm tiền lo cho gia đình, vì không có thì giờ dạy con, Thầy giao cho Thầy Sum dạy kèm hết mấy đứa con Thầy, trả tiền sòng phẳng, từ “thằng” Hiếu, “thằng” Hiền, đến “con” Hảo, “con” Huệ, “con” Hằng, giao hết. Cũng vui, dạy là nghề

thì giờ, tiền bạc và biết đâu hạnh phúc nữa, nên Thầy cũng ừ ừ, hử hử vậy thôi, không cố gắng tập tành cho lắm. Rồi thì sau đó Thầy Hiệp đổi đi Trường khác, và cũng dời nhà vô Bà Chiêu như đã nói ở trên, thỉnh thoảng

của Thầy Sum mà. Thầy Sum kể lại, vừa qua, ngày Thứ Bảy 22-6-08, trong buổi họp mặt thân hữu Bà con lối xóm, Thầy Cô và cựu Học sinh Khu Chung cư Petrus Ký, tại Pomona (Nam Cali), Huệ, con Thầy Hiệp, có đến chào Thầy và Thầy có hỏi thăm Mẹ và Anh Chị Em của Huệ

Thầy Thầy Sum không biết khiêu vũ, mỗi lần họp mặt bạn bè, trong khi người khác vui vẻ mời Thầy “lả lướt vài bản cho vui”, mà Thầy Sum thì cứ ngồi thừ ra, lắc đầu từ chối, quê quá, Thầy Hiệp cứ theo dạy Thầy Sum khiêu vũ, một hai ba bốn, một hai, ba bốn, mà Thầy Sum chẳng có tiên bộ chút nào! Tội nghiệp Thầy Sum, thuở nhỏ, nhà nghèo, mồ côi Cha lúc mới mười hai tuổi, lo học hành, xây dựng sự nghiệp, giúp Mẹ, giúp Em, đâu có thì giờ, tiền bạc dư dả đâu mà tính chuyên vui chơi. Thật ra, như Thầy Sum có lần tâm sự, Thầy không có năng khiếu đặc biệt nào cả, Văn, Toán, Khoa học, Âm nhạc, Vẽ, Khiêu vũ, Thể thao, v.v..tất cả những gì Thầy có được, học được, đều là do cố gắng, ý chí mà thôi. Riêng về môn Khiêu vũ, vì thấy không cần thiết lắm, không cấp bách lắm, mà trái lại có thể làm mất

Thầy Sum có vào thăm. Sau 75, cũng như hầu hết mọi người dân Miền Nam, Thầy Hiệp có nhiều khó khăn và mặc cảm trong cuộc sống, vật chất, tiền bạc, tâm lý suy sụp cho đến chết không gượng nổi, Thầy Sum không giúp gì được cho Thầy, trong khi chính Thầy Sum, hai Thầy Nhân, hai Thầy Ký, Thầy Khánh, v.v..đi tù cải tạo, các vị khác thì kẻ vượt biên, người chuyển trường hoặc nghỉ hưu, số còn lại sống lây lất, nắng bẻ nào che bẻ nấy, vậy thôi!

Còn một điều chót Thầy SUM kể lại có liên quan Thầy Hiệp, người bạn thân của Thầy. Sự việc đã xảy ra ở ngay tại Nam Cali này, khi Thầy Sum mới chân ướt chân ráo tị nạn sang Mỹ theo diện H.O. năm 1990. Thầy Hiệp có một người Em tên Huỳnh Trung Lập, rất thương Anh, thỉnh thoảng đến thăm Anh tại Cư xá Petrus Ký. Như trên đã nói, Thầy Hiệp rất tốt với bạn bè, nên đôi khi bị lợi dụng khiến Thầy phải nhiều phen điêu đứng. Những lúc đó là lúc Người Em tốt bụng đứng ra gỡ rối cho Anh. Còn Thầy Sum thì thỉnh thoảng mới gặp Ông ấy. Thời cuộc đổi thay. Thầy Sum sang Mỹ tị nạn theo diện H.O.(

Humanitarian Operation), mới sang Mỹ, gặp lúc kinh tế đang xuống dốc, phần vì lớn tuổi, tiếng Anh bập bẹ, kỹ thuật mới không rành, nên thất nghiệp dài dài. Một buổi trưa, trong khi Thầy Sum đang lái chiếc xe Peugeot “cà tàng”, do Thầy Nguyễn Minh Đức cho, trong Khu Parking Chợ Bolsa, thì tình cờ gặp Em Thầy Hiệp. Thật ra, Thầy Sum không nhớ mặt Ông này và chính ông ấy nhìn ra Thầy Sum trước. Hai bên tay bắt mặt mừng. Ông Lập cho biết hiện ông là một xếp-cúc bốn sao (Four Star Chief-Cook), có một nhà Hàng lớn bán cơm Tây ở Newport Beach, góc Mac Arthur- Main hiệu Le Gourmet và mời Thầy Sum đến đó dùng cơm với ông. Thầy Sum cho biết không thuộc đường, ông bảo Thầy để xe tại Parking lot, rồi chở Thầy Sum về nhà Hàng ăn uống, nghỉ ngơi đến xế chiều mới đưa Thầy Sum trở lại Chợ Bolsa để lấy xe. Thật là quý hóa hết sức. Đúng là “Tha hương ngộ cố tri!”. Tình thân giữa hai Thầy Hiệp và Thầy Sum đã nối tiếp đến Em và con Thầy Hiệp, từ quốc nội ra đến quốc ngoại!

Giáo Sư Dương Ngọc Sum